... او ګولۍ وچلېدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچليدې

PROPERTY OF
ACKU
5657

ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننگیال
خپرونکی	فرهنگ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او ګولی وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کې بیلابیلې بڼې لري که څه هم په هره سیمه کې دقیام بنسټیزمحرک او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاګې رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چې په بیلا بیلو ګټه - ګوربو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چې مونږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چې دهیواد په نورو سیموکي یې ساري نه لیدل کیږي.

مونږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدې دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توږاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

مونږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یې دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام كي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل كيده بلكي ديوه خود- جوشه حركت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واك كي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته كړي وه چې په باورسره ويلي شو چې دحكومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاكمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ كړي وو .

خو كله هم چې دپېښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړېده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅېدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونو او ګونديو وويشل شو. ښكاره خبره ده چې دغه ليكنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړ تاريخ او پيبنليك نشي ګڼل كيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري كولي شي بلكي يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چې ليكوال خپل تأثرات په ادبي رنګ كي غوټه كړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليكنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو كي تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» كي خپورشوي متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پكي وشي كټ- مټ خپريږي- ځكه زه غواړم داليكنه په يوه معينه زماني مقطع كي زما دجذباتو او انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوكولي وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ كه له يوې خوا غمرلړلی تاریخ دی او وير لړلی خولـه بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاك او د دوی د بريځوېه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانونكی پاڅون دی او هيڅ كوونكی . د باطل د يوه وسله وال ځواكمن او په ځان مغرور وحشي ښكېلاك په مخه كې د تش لاسو خو دحق په مينه مستو مؤمنانو را ولاړېدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواك هغه بريالي كيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه كې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا خالصه ده، د ايمان او ارادې په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا كيدونكې نور په رڼا كې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل كې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ كړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړ‌يده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

بشکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درننبت
ننګيال

... اوکولي وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاك او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيبښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاك په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړېدنه او ودرېدنه اوبيا په دې وحشي ځواك د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنو پيل اوابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې ځنډي او ګوښې ټکي
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دی ګڼه کې هم د هیواد په یوه ځنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږي چې پر له پسې به خپریږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بوختونکی کړی چې
کله ـ کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې ګني ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینیمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و ، خو دلمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له دیری تود وخې له څمکی تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپیرو او خړو ګردونو پوښلی و د دره په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داند ینونو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختي سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او وېرمنې شوې وې ، چوغک ــــــــ وبه داسې شور جوړه
کړی و لکه چې د سیمې د لس ــ ــکونو خوا نانو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب ببلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې ښندې او ګوښې وڅېړي او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادی په دې ګڼه کې هم د هېواد په یوه ښنده کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لوړ څېړي چې پرله پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بوختونکی کړی چې کله-کله لوستونکي ته سودا وروڼاره کړي چې ګني ده به وا قعیتونه افسانوی کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوای یې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او ګران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینیمنه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پېل و خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې لګېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپین او خړوګړدونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند مرام روان و ، د نګ دنګ چنارونه د شمال له څپوسره داندېښنو په تال یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــوبه د اسې شورجوړ کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ، دخپلې خونبې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون مفوی له کار او مزدورۍ

ایستل دګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش‌کټر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشوېښو بدرګي .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او د دهقانانو ته دومره د وده نه لګید
للمي حوبې له سره کرلي نه وو ، د دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به له
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لار وغلې
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوته داسې ټیټ ؤ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرادۍ وېرې سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خو یې
پرون بیولی ؤ ، د بر کلي ملایي هم بیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

د غه ورځبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوډې له یوې ځې
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره بوخت ...

نه شوي راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریېنو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګۍ د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږ[illegible] اته
لو او د دهقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به دګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ګڼغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا د ونډ ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلې ستاسې پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د او لسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داره او چاپه څوك غورځوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ده نه لګېده
للمي حوبې لا سره کرلي نه وو ، د ښتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې برکته پاتې وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ ولکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کورونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلې بڼه او نامرادۍ سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې
پرون بیولی ؤ ، د برکي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځېږې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بېروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاتې ، څوک چې په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریني کاروانونو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لا د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږمۍ ته
لو او د هقانانو نورې چارې پر مخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لنډغرو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لېوان یوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پېرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډول ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د لاء د لاء جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي داره مارانو د - تاړاکونو ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چاسره د دغه پاڅون د پېلامې او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لارې د ستونزو او ربړو ناکرارې . دغه ــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوړونو حمله وکړي ، ځکه او کوروته يې لاندې کړي او دغه حکړدې ځمکي او شته تري واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بنه يې په غونډوکې مطرح کوله .

حو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړۍ پيړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروري او ينه ګاوندو بيتوب مثالي ژوند تېر کړی دی -

د سيمې سپين ږيرې او مشران هم پوځای او بل ځای غونډه غونډ کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره را ټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کار دارانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې دغه ورلسيدني کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو څخه يې ديو د ول د ښيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وې .

داسې لکه چې د غوبلې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا وه يې د مستبد او کفري نظام را پرځولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو نو کړنو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ تړل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، دا ځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د امنيې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډيرو د کرګې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

ځغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راهسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ، له کابل نه به د ډله ډله جیپیان راتلل او بیرته به تلل. دا هر او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دار ماړانو د تاراکونو ویره او له چاسره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندیښنې او له چینو سره د دغه لارې دستونزو او رهبرو ناکرارې. د دغه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کوروړنو حملې وکړي، ځکه او کوروته یې لاندې کړي او د دغه ځکرډې ځمکې او شته تري واخلي. د دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم خپره شوه کیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهیدل، ځغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډ یتوب مثالي ژوند تیر کړی دی.

د سیمې سپین ږیري او مشران هم یو ځای او بل ځای غونډې غونډیدل، کله چې او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې به او بله دره کې سره راټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداړانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راهیسې د دغه ورلیدو کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لیدو کتنو ځغوی راضي معلومیدل له دردمنو او سپینو ږیرو یې دیو د ول د نښیز داد او خوښې رڼاځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبلي له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او هماوس یې د مستبد او کفري نظام رابرڅولی وي.

خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د ځغوی له هرکاتو کې نو او خبرو څرګندیده. د ځمد غه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټرې او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یو خل بیا سپین ږیري رابغونډ کړل، د اځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د املی وه چې له دوی نه به ترېک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته یې ستاسو. د سپین ږیرو او حکومت پر د غه موافقه ډیر خلک خواشیني وو، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستی وو، ډیرو د کړکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان ډیر خوشاله وو، ځغوی په خپل نیرنګ او استعماري

لومه کې دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعمار
دغه زوړ حربه چې بېل بېل کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره یې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو ېغروله - ځینو چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نور
وګړي تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې .
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده .
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا دیوه عظیم خوځښت د
بېلابېلې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېری ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .
په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو توپک واخیستل
د ستړي کو په ربې کې یې پاک کړل او کمربند و نه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل ترشیبي پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې دیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي ټکر سره
پېښې سره مخامخ نه شول په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لوری ته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروچلېدل .
ځوتنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع وروخیژي له " یا الله " سره یې پرې ورحمله کړل دیوګیلن
پتړولوله او سره پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړي د غه دوازه قومونه نښتي تصور کړي وو ، هغوی داسې
دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یې حل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وکرځیدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړی تشویقول او د تاکلي ورځې رالو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې.
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماو جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده.

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زیری ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې څمکه تول خوځیږی .

په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پالی کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماڼي تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې دیر نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ
ورته ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیان شول او ولولې توپانې.

د توپکو ویش لا پای ته نه وو رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اټکل شوې
پیښې سره مخانو نه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هر لورته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو بارونه چلیدل.

څوتنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو ځیږی له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل د یوګیلن
پټرولو له اور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسی او واره لکه مار تاو تاوکیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشی کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف حوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس وتیو خپلی پولیسی شوی شونډی یې په غابښونو چیچلی ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیونۍ قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د دفاع امر وکړ ،

خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخوا وو څه دول دوزی کوی ، د دوربین ستر ګې ئې په ریبن دیدلو لاسونو په خپلو سوو ځونکارو سترګو سمې کړې د دوربین آینه دلمر دوروستیو وړانګو له تکوس ووړقیدې له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سپر سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختی چیغی سره په ځمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو ، شیبه ووته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغی پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او څو د یوی تیاره شپې په توره زړه د کمونیزم دوحشتونو بې جلبه واکمنی تر څادرو لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وکړ

... او ټانکونه وغورځیدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ١٣٥٨ لمریز د جوزا - ١٢ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د بیبنی په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی وُ تیلفونی خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله . له هغه خوا د محافظینو ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو وویل شول . خو د دفتر مؤظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادی کړکیچ پر یوه وحشیانه او مخمورانه بنه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ووه وارینت . پینی یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ، خولدي سره یې په شینه کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو تاوکیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو دکلاشنکوف ججوړی تشي کړی ، دا ځل هغه بیاله‌کنځلو او بدو ردو سره پرعسکرو دکلاشنکوف حوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس ونیو خپلی پولیسي شوندی یې په غاښونو چیچلی ، یوه اوبله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیو یې قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوږوتو د دفاع امروکې خونړه یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواووڅه ډول ډزی کوی ، د دوربین سترګی لاپه ربړ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له ټکوسره وپرقیده له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد تو پک ګولۍ سیخه د د . د دوربین سر سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې ړمبارې سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې سا ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالی د دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوري شو او شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغی پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ټوپې د یوی تیاره شپې په تورتم کې دکمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمني تر خاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمرځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالی د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وګ

... او ټانکونه وغورېدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د ټلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارډ له خوا ورته بیا هم له امین سره د ټلفوني تماس د نه تینګیدو رویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارډ مجبور شو ، امین د ننڅوارتماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادی کرکجن پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د ټلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ډوه وار بنت - پښی یې پرمخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله دې سره یې په څیره کې داسې ژوږ بدلون راغی چې ډیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

امتزاج يې تمثيلاوه ـ غزولې ښنی يې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امين هيڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخوږي تور ژبغړ بنده لمبو د هغه پرشندی دوېری او شکست خولې رامـاتی کړی وی .

د امين غږ تورهم ده او غوسه ناك شو ـ هغه بې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او پيدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور دغه دول د ماتې او ويرې سپيرې خبرې واری . ژر يې دمقابل لوری خبره وړپرې کړه او له دی خبری سره يې غوږ په دېر زور سره پر تلفون وړ وغوړځوله چې سبا به دېهرنيو چارو په وزارت کې د ښينو په هکله خبرې کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو دغو پرېړی غوښې يې داسې تکی سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګه رګونه يې پړسيدلي وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ته پکه او خپ خپ وکتل ـ اويو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت ميخوك پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرله چې څه ناوړه پيښه رامنځ ته شوی ...

امين د انديښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومې کې دوب دوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او مڅې په سنيند لاهو ورته برېښيدې ـ يو وار يې حنونږي جذبات راولنړيدل او داسې به يې وپتپيله چې له يوی مخې به بمباری کوی ، يو مخينړ وژنی ته به لاس اچوی ـ څوك دي چې د هغه د روسې ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو ډك ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت ځونږه او بی جلبه واکمن طغيان کرار نشو ـ له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ ستونې ستغ په کټ وغزيد او سترګې يې پټی کړی .

* * * * *

سبا رښتيا امين د بهرنيو چارو وزارت د ستوري په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، موظفين او محافظين د مغښنې غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ډيری ويری ناوړی پيښې اټکل يې کاوه .

امين په ډيره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شميرلې ـ ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره ژره تنګۍ يې په کين لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکې خلقيان تالار ته راننوتل ـ امين د

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولی ښنې یې راتولې او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغ را ښده لمبو د هغه پر تندی دوېری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او ړیدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په دیر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د ټهونیو چارو په وزارت کې د ښېښنو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د غم پرېړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړیه رګونه یې پړسیدلی وو - هغه نو د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - یه مستو ګدو نکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه تر ته پکه او خپ خپ وکتل - او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی . . .

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندرکې د څپو په کومې کې دوب دوب کیده ، خپلی ملی ځلی او مځی په سینه لاهو ورته بر بیښدی - یو وار یې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتیله چې له یوی مخې په بمباری کړی ، یو مخینزه ونی ته به لاس اچوی - ځوك دی چې د هغه د روسی ټانکو نو الو تکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډك ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړی او بې جلبه واکمنه طغیان تکرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ، ستونی - ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رستی امین د ټهونیو چارو وزارت د ستوری په مانی کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه نه غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ډیری ناوړی پیښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلی - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کین لاس ترل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری څرګندېده - څېر وېږي دیوه غیر منتظره خواشینې څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې بنکاروله چې د پېښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لری ، اود خپل د ننیز واک او عار د پتولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شا ته خوا کیناستل- د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښورېد- د ویرې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راوویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼو رپېدیدل ، له ډېرې وارخطایۍ تر ی د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلاغلا د امین خواته کتل- په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په ریږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کېده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د ترهګو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو- خلکو وسلې شینتولې او نژدې یوولس تنه تو پک یې تر لاسه کړې دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقي ملګری له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین په میز په سوک ووا هه وې ویل : مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید بنه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ خبر وو . د کروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تېر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستې . موږ څکه پرې باور او داد وو ، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز ته وهلوپس تیر کړ تاسو ټکان داسې ونښړیدل لکه چې څوک د چاله نا ببره غور سره وریدلی وي زیاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاري مو کړې انقلابي !! دیداو درک مو کمزوري دي. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او دریات !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د-

څنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تري خوتکیده - څېر وېږ دیو غیر منتظره خواشیني ځرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولې وه - خو لدې سره یې داسې ښکارېدو له چې د پېښې او سترونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او برېالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، اود خپل د ننیز واړ او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د سترمېز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور ورانديځ کولو لپاره وښورېد - د ډیرې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپېدل، له ډیرې وارخطایۍ تې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کېده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کي د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې شینتولي او نژدې یو ولس نږده تو یک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمېر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی را رسېدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل : ما نه ؤ ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست : صاحب موږ خبر وو . د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تېر کړی ارکان حرب یې هلته اخیستی . موږ څکه پرې باور او ډاډه وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پارونه او ولاړېدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم څپل سوک له میز نه پټ تیرکړ تاسو کسان داسې وښورېدل لکه چې څوک د چاله نا بیره غبر سره وریدلي وي زیاته یې کړه : نه نه، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاري مؤ کړې انقلابي !! دیداو درک موږ کمزوري دي. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! موله پامه غورځولي دي ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه ؤ، چې د پېښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه ، له خیرو او خوږ مندو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د ښېښې مسئولیت پرې ډیر دروند والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې ورو ورو یې پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نرتی هوایي قوا ، ځغروالی ځلورمی قوا ، بالاحصار او قرغې نه موکړ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبریده پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم شمېر ځغروالي قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تیریږي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرارخیز عملیات چې بیو اشرار هم تری ژوندی پاتې نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدی سره د همدغه ورځ جابرانه پروژه په شیول سره له ځایه پاڅیده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سیږه پورته وغورځیدل د وتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکی صاحب ته ځم تاسې به په ډیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راوسوئ ...

هغوی په مړو سترګو سیوا ځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ځغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو ، بوټو پانې چې څومره تازه ګرمی زموږ لولی وي - له هغه نه زیات یې د استو ټکنو زړونه د کمونیزم ناوړین مرورلی وو - له خیرو یې د یوه ژور حزن او اندېښنو دوک پورته کیده ...

د شپې دروازې او اسمایي عزم لمنی بیا د یوې بلې خوږې ناججی او ناتار شاهدي وې   شاوخوا غرونو له ښاره خپله غیږ ... کړې وه -   او داسې یې په خپله غیږ کې نیولي وو لکه مور چې خپل اولاد له چا د دښمن او وحشي نه پټوي ، د شپې تور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کیده   بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلی مقاومت ننداری ته سترګی په لار و ، چې چېرته بیا کوم بل نوی " کمیونار " را وپرځوي او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ورنغاړي ...

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه ، له خیرو او خوږمنو
سرو شونډو یې داسې بریښېده لکه چې د پیښې مسئولیت پرې دیر درونه
والی کوی - د تولو سترګی په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې وروستی
پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
ټولګی هوایی قوا ، ځغروالی ځلورمی قوا ، بالاحصار او قرغې نه
یو ګډ لوړ رتبه پوځی هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه
تیاروی - نقشه به په ځلورم نمبر ځغروالې قوا کې د موظفو روسی مشاورینو
له نظره تیروی - منظوری به یې اخلی او په عملیاتو به پیل کوی - داسې
دقیق او مراحخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې
نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدی سره د همدغه ورځا برانه سوز په شیولو
سره له ځایه پاځېده ، ناست کسان لکه فنری انسانان په ویره سره
پورته وغورځېدل د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه : زه ترہ کی صاحب ته ځم تاسې به په دیره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات
راورسوئ ...

هغوی په مړو سترګو بیا ځی د ومره ورغبرګ کړه

چې دیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځی وروسته د ځمکنیو او هوایی قواو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ځغروالو ټانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده ، په پاخ سرک یې خپل پولادی غابونه ښخول او د سرک
زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼی چې څومره تازه ګرمی ژوندولی
وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین
مړوړلی وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اندیښنو دوک پورته
کیده ...

دښمن دروازې او اسمانی غزلمنی بیا د یوی بلی خونړی فاجعی
او ناتار شاهدی وی شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیرتکرا تاو کړی
وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشی نه پټوی . د شیرپور کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادی د دښمن ځپلو ته ننه ننبه کیده بالاحصار بیا هم د یوه
بل نوي ناتار او ویاړلی مقاومت ننداری ته سترګی په لار و ، چې
چېرته بیا کوم بل نوی " کیونارې " راویرځوی او کوم بل " شا شجاع "
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړی ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»
د ځیګر څیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې
کول ...

تنګیو نوری هم خپلې زامې تینګولي چې څوک بل « برانیډن »
تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارک غونډه بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی ... و .. - او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه د یوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاری او واټونو د یوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو کرښې په ښنه کولي .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوچ ډاروونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، آنګو
الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستر ګکونو سره د زړو باړو
لکه د یوه بختور زړی انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې د یو نیکمرغه
ارژغونده سبا وړون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مړ کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توری تروږمی د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویرونکی بندیانو نرۍ . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل "مکناتن"

د خیکر خیر ولو ته نوي " اکبران " راوراندې

کول ...

تنګیو نوری هم خپلې زامی تینګولی چې څوک بل " برائیدن "

ته نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارک غونډې بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتی آوازنه غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او غوځښت

مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه را سپړل

لاری او واټونو دیوه نوی ویارمن او بې سیاله غوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او زمینتوب کړنې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زره بوږن توڼکی او دوچ ګاروڼکی حالت کې

د کابل له زره نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، آتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکون لپاره د تاتکونو او توپونو یو اوږد کتار

خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو

د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د سترږو له ستر ګکو نه د زړو باړو نو

لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کوڅو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه

ارژغورنده سبا وړون ننبی څلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیږ د

رڼا کړنې د کفر او کمونیزم د توری ترږمې د زړه شیرلو ته بیخي

وړته ښکاریدې .

ولس الي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان زنځیري ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوخوږ تو خپله کډه بار کړې ده؟

دغه سهار مرغانو د پر وختي د ونو په څانګو کي د خوشالۍ
داتن نغمې پورته کړې وې - په دې سرو اووچتو يې له يوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاوده بل ډول و - د روندو او هيبتناک
خوځونو او اروا پالونکي .

نن سهار د (الله اکبر) خوږ او لړزوونکي غږ داسې
خوند ور لګيده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، وينې
زړونه يې لا بيدار ول - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروله او تونده
کولې .

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشي له بل هر
وخت نه بريښنده او ورځني وې - د لمر ځرک د دښمن تور زړونه
ځپلي وو او د آزادۍ او بريال مقاومت د پيل او دوام ګرځنې
يې اغوږ کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوا [illegible] نيات توپ سره پيل
شو - ستړي يو بل ته د ويلو د پر ځل [illegible] د پر ناولي زړونه
سپرلو ته ليکه کړې وو : په شوندو او ژبو د ښکاره کولو د پر نوي
او مينه ناکي خبرې ګرځيدې .

سيند نن مړاوي نه کاوه ځکه خو څپې يې په دې تېره او بې صبري
له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اروغاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سوي ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکي په نهر کي کبانو دا وبوله تل نه د نن
ورځې د ياد ونو ښنداري ته پرله پسې غوټې را وهلې .

د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناک هيبت او صلابت
ځليده - ليرې نه د اپرون د آبله ورځ موچې همدغه وکړي ليدل
او نن مو له نظره تيرول د پر زيات تغيير ترې بريښيده .

پرون چې د يوه بزګر پر اوږه بيل او کلنګ و ، او وچ شونډي
او سپيره مخ يې د بدي ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه
يوه توږ بري د ايماني پرتم او ځواک ښنداره ښيدله او له څيرې يې له
يوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې
ځليدې .

نن ورونکي ښنداره وه - پاروونکي ښنداره او مينه ماتوونکي .
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کي نه ځايېدل
تا به ويل په کاشانو کي له يوې مخې ساه او روح پو کلې شوی - له هرې
تيږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښۍ
ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړګو له غاړو

او څوورو نو خپله کډه بار کړې ده؟

دغه سهار مرغانو د پر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتن نغمې پورته کړې وې - په دغه سرو او وچو پاڼو له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول و - درونده او هیبتناک.
خوځبن و او اروا پاڅونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او له زړونو نه غږ داسې
خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ
زړونه یې لا بیدارول - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروې او تونډې
کولې.

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه بریښنده او ورګنې وې - د لمر ځرکې د دښمن تور زړونه
ځیرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د پیل او دوام ځرکې
یې انځور کړي وې.

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زیات تویینې سره پیل
شو - سترګې یو بل ته دریدلو د پر خلاک اوښکې د پر ناویلي رازونه
سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د ځرګندولو د پرې نوې
او مینه ناکې خبرې ځرکېدې.

ACKU

سپینه نن مړاوه یون ته کاوه ځکه خو څپو به په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ
له یو بل سره تندي جنګول.

د سپینه دواړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیارسۍ ولاړ وو.

د بریښنا د نابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د یادونې ښندارې ته پرله پسې غوټې راوهلې.

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت
ځلیده - لیرې نه دا پرون و آبله ورځ مو چې همدغه وګړي لیدل
او نن مو له نظره تیرول د پر زیات تغییر ترې بریښیده.

پرون چې د یوه بزګر پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو
او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه توره یې د ایماني پرتم او ځواک ښنداره ښیله او له څیرې یې له
یو اوږده غمونو کې انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې
ځلیدې.

نه ورونکې ښنداره وه - پارونکې ښنداره او مینه ماتوونکې.
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل
تا به ویل په کائناتو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې
تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښیت
ترانې زمزمه کیدې او چې د سپینه د څپو آوازونه د زرکو له غاړو

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولي
د خونړي کودتا د یوه یونیم کال په نړه پرېوت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وځکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره د اسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط د یوه درونډ امتزاج وړانګې ځلیدې . له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او له زړونه او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لارې پرانستې کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به ویل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې په
ټنګون ایښی و ، او له کارتوسو ډك کتارونو یې د ملې له وړانګو سره
یو ښکلا یې شغلي شیندلې ، خېبروې د ایماني پرتم او عظمت ځلیندګې
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوټه یې راتازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړیه د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سړي کې د محمد جان خان
روح غزېدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادي د قافلې په مخ کې د خپلو ویښو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اورېدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځینو له کاه دا نې نه راایستلي - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پرېوخت نیولی و - او همدا رنګه نورې هم
یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخواورته وسله وال سړي تیاري
ولاړ وو او په انقلابي وېښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر و نیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد دخونبمه لمرشلیک سره غبرګې شوې نو د غولي
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوکړو د داړ له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفرځپوونکو
ناریو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیره دروند امحواج ورانګې ځلیدله . له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او له زړونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
وياړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوب په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري په نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوو تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې په
ږ نګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاروبه یې دلمو له وراندکو سره
پر بېښنایو شغلي شیندلې ، ځیروې د ایماني پرتم او عظمت غاښیندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې رااتازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ دنګ

دنک شلي یې ودانول .

د تهمسانه شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان بر بیښیده تا به ویل چې اُخرسره د محمد جان خان
روح غوښېدل هغه راژوندي شوی او د آزادۍ دقافلې پر مخ کې د خپلو ویښو یوه بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه ووو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلابېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې ووو - ځینو له کاه دانې نه راایستلي - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیتنتي پروخت نیولی و - او همدا رنګه نوریې هم
بې یو له پټنو ځایونو راوان کړي ووو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي وېښتیابه سمبال . - او د جهادي بیداري او
لید په روحیه ځرکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او .... د غبرګو په توګه

پـــــــد غړ اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو

قیادت ورته وسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وي بوسالي

وخېږي او ورېمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په ربښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د ډپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په

لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنانو د لا پوخوالي او بري د لارو - یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادې او درانه پتکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او څېړنې ترې وشوې او هر یو ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې

ورته ټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغه وړ په توګه

پـــــــه غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو

قیادت ور وسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سړي ته تابیري چې د ولس له منځه را ولاړې شوې قوت

ګولی شي د دیرو مشهورو سیاسټ پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې د یري خولې بهولې وي بو بیالي

وخېژي او ویمین . او داسې کړنې و کاري او په نښه کړي چې د دېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسېږي رسیدای . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د ملاتي تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشته

مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسي متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتی کې پخوشوي کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداروپه

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوتر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دسنګرونو د لا پوخوالي او بری د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د ځادر او درانه پټکي اولورې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - بمرۍ او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې

ورکول شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو ګروپونه دېمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تې پانګې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه و خوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وریسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کړنې یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره ګوټه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تېږه یو نه ړنګېدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کړکیچ د رغړېدو لیوال - خوره زړه ورونکي او بېن - نوونکي منظره دي چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتېرو بندګانو له خېرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولګ سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړ قیږي د فکر په ساحه کې یې یواځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکي او آزادي ښېونکي روح راوپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام ښوم وکښي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښونکي دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن اوبرجودو بارکونو او ځغو تأسیساتو ورو خیژي - د کوليو باران او د اورلمبې د ځپلي ځمکي ناولي او د خپلي تورې د عظمت توغ اوچت کړي او وي ړېوي - خومره دا مننده هغه صحنه چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شاېې د نړۍ دیر ستر اود لوی شیطاني او استعماري قدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګه وځلوي او پښتو له نړۍ کې یو تاریخ جوړوونکي دوران رهبري کړي.

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم او تلپاتې نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو کرو پیونه دېچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځوځو به ځای پرځای د شکرانو او دعاګانو په نشارولو پالل - بیرداګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کرو پیونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرونو کوښې پېله ننه کولې .

د هیواد هر ګوټ او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرښکو نه د دښمن د ځپلو کندې دي - هرکس یو پوخ سنګری او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر ځوږ د دښمنو د کسکرو د رغړیدو لیوال - ځومره زړه ورونکی او ښونونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نندارې د خدای د سرتیرو بندګانو له ځیرو وبرینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت ښکاره کړي - له ستر ګوکو یې د ایماني پرتم بریبنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یراخچې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن خپو نکی او آزادی ببنونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ځکه ویل کیږي چې مرګ د لاره ورته یو معنا غوره کړي په د غه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم ولري - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او ځومره هیښن کوونکی دی هغه منظر چې پښتانه د دښمن پروسپیزو او برجودو بارکونو او پخو تأسیساتو ورو ځېږي - د کولیو باران او د اور لمبې د ځمځي ناوړولي او د خپلې توري د عظمت تږغ اوچت کړي لو وي ړوبي - ځومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یو داسې په ځان مغرور او له مادي اځه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شایې د نړۍ د یو سترا و لوی شیطاني (او استعماري) قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - وداګۍ - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وخلوي او په تول نړۍ کې د تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (تر ټولو لوړ) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزه پر پاخه سړک
خپلي پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب
او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس
تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کرې ورېښې لیکي ایستلي وې چې
د ورو په څېرو کې یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ
نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د ګولۍ
د لمبو کرښو یکنواخته او ستوماتوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پتکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ
شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته خپرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې به هره
لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ژن د خوب احساس او دورو، کړو وړو
یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپیرې د بنتې د دوه لارې پرسر چې پخوا به
للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره به د غنمو شنې
لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه ښه خوا خوځیدې خو تر خلقي
وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو ابد د کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه
وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانودي ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې
مرکونې ننداره ترستګو کیده .

اوس نو ښایېده چې د تانکونو او الوتکو تر اورلاندې هر څه نینه
شوې وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي یې بېرته
فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه
د تانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ
کړ - ځوځونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول.
دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

... او يو ځل بيا ترتوپانو لاندي چوپتيا خوره شوه!

د هليکوپترونو په بدرگه ټانکونو په ډېره تيزۍ پر ښاخه سړک خپلي پولادي ژامې ښخولي. د مخابري د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کي له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبري کولي؛ پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کږېږو ډېري لېکي ايستلي وې چي د ورو په خيرو کي يې لاړي جوړولي.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دايره کي د توپك د ډز او د گولۍ د لمبو کړنبو يکنواخته او ستوماتوونکي زلزله جوړه کړې وه.

د يوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د توپك خونړي شپيلۍ په هغه خپل ځيگرته ځېر ليدله - او پر ماشه ايښي گوتې يې هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او دورو، کردونو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپيرې د ښتې د دوه لاري پر سر چي څنوا به للمه غمو يکرنگ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غمو خپي لکه ديوه مستانه اتڼ چي يوه بله خوا خوځيدې خوتر خلقي وحشت وروسته دا ډېنه تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابرند کتار پند شو او هليکوپترونو پري د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې ميدان رانودې و - پل په پل د يوې خونړۍ جگړې مرکونې ننداره ترسترگو کېده.

اوس نو ښايېدله چي د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندي هر څه نينه شوي واى - هغوى بايد خپلي وسلي راټولې کړې او ولسوالي يې بېرته فعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستي ملگرو په بدل کي يې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کي رغړولي واى.

دلته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنگ جوړ کړ - څونټه يې د سيمې نقشې وغوړېدې - څوځايونه په گوته کړاى شول - دوه درې ځايونه نور هم په نښه شول - يو ځل بيا هر څه له سره وکتل شول.

د هرڅېز جاج واخیستل شو- د دښمن د غرونو بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبرې شوې او د تیارۍ او حرکت وخت وروستی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لورې ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بړبوکی راپورته او پر دوړې پیل وکړ ، ګرده لارې یوې او بلې خواته دوړې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې پرېوتې پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پر خپرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او د اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اورونه ووریدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بیه تود روان ؤ ، مجاهدینو د کمروشاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولې یې زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورو ورو سم وبربښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه ښلیدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د برنو تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه نتوره لیکه خوځیده .

تواچې کلي ته راورسیده تولوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوي هم سلامتې ایښې وې .

د هرځینو ځاېو راخیستل شو- د غلاوو غورونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبرې شوې او د تیاري او حرکت وړو سته اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکۍ راپورته او پر دغو پیل وکړ ، ګرده لارې یې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پرتې یې پربل پسې غوړېدې او د خولو لیکو یې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرځېرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او پاپې د دوی د رسوایی او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اوونه وورېدل .

د یوې خوا وسله والو تو پک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بنه تود روان ؤ مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او بارېږې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولېږې نږه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یواځې دوه سوګولې وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکې تسلسل کې د مجاهدینو د برېږې تسپار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بورا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمرخېږه نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د ورو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته را ورسیده نو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمدمنیر اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی یواځې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - ترڅې چې په تنارو کې د خوراک د یګونه او کتوي هم سلامتي اینبې وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غورځول ورو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نو رهم پر اعصابو تېرې چړې نیستي.

کلي ته په رارسېدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خوړا وحشت رایستل او متروتو ته یې اچول. او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ. کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دېر شیزونه وایستل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پر پنبسودل.

د خلکو دتیار په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بې ګناه وژنو ته لاس واچول شو. د بې کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې توړ سرې. او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کوروټه ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و خپل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې ضمیمه په خپو ورځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

څاروي په شپو شپو په اخوروونو تهی ولاړ وو د ټپو ستي او ټانکونو له ډزو. ژوبه هم پری شلولي بو او یو بل ځای ته تښتېدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتیل کې ځای پر ځای شوه. مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد پر ننګه بریښو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترټوپان ورانډې چې پټیا خوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غوږ څولی وو. د عسکرو مړي خوږ زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چېرې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي نا ځمانه اندازې پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بله کوټه ورایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خوړا وحشت راایستل او موټرونو ته یې اچول ـ او دغسې یې د کلا ستری دروازې ته د ینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ ـ کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر څیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیګې غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره بنسبودل.

د خلکو دتیام په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو ـ د بې کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تور سرې ـ او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلی و قیمتي څیزونه یې تښخ کړي چې صفحه هم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د توپونو او ټانکونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو رروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کړار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتل کې ځای پر ځای شوه ـ مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریښوته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترټو پان وراندې چې پټیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ يې د فتحې پر ميدان اداکړ!

ماز يګرني لمر له درې څخه په تيزۍ سره خپله لمن ټولوله - پل په پل يې د غرونو له لوړو نه لونړو څوکو سره خپلې ورستۍ وړانګې اولګولې او غوندۍ سره يې پخپله سره رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښايسته انداز د نګې عارې ولاړ وو او په دې غرونو د خپل هوا د دوړو او وياړ سرو نښانونه سره هسک کړي وو. او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سيمه کې د يوه بريمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدينو په يوه ډلې ليکه د غونډيو له پاسه جګيده او کوز يدله شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په تو پان کې د يو غير عادي هيجان او اضطراب حش ګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرخای چې څان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د سپګریو پس شملو پټول او وچې یراخې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوګ او بهیر له ګرېږو وبرو لارو د یوې نقطې شاو خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له بنسکالو سره دلاې په اوږدو کې د کوروونو له باموبو د سپین سرو بنځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګیده . د کلیو ځخې ته د ماشومانو ویږ وږې ولې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړي وي - داسې ښکاریده لکه چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکولو بریښنا بیزه ټوږ بریښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماځه وروسته د کوروونو سپین سرې ‌لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو بارانونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ئ توپاني کیده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کښتوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلورو خواوونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنسکلې هوټل کې یې ځای نیولی و ، تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ځواني دلکښې نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره سټو مانه خپلې کوټې د کلاشنکوف په ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر لو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هرلورې د مرد کیو پلو شې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوا نښغلیدې .

مجاهدینو در یو خوا ورته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه سټنې لړزولې..

او چې شپه ځورمره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له دښمن لوري اولودن ورکیده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګ لو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له ستړګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیري ځای په نظرکې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د ښګریو پر شمال پرېښلي وو چې یراځي تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

دوګړو یو جوړک او بهیر له ګرېږو بېولارو د بیوې نقطې شاو خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښتو له ښکالو سره دلاې په اوږدو کې د کوروونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ورسره غبرګېده . د کلیو منځ ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو بریښنا ییزه تود برېښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماځه وروسته د کوروونو سپین سرو لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې وزګاره شوې چې د توپکو د ډزو تندرونو بارېدنو د تیارو په زړه کې د نور کربښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تو پاني کیده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ. مجاهدینو له شلو ورځو راهیسې د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غوغا نه دلکشي نه درلوده ، دوېرې او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره سټومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم دخپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر شا د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هرلوري د مرګ کېس پلو شې د تیارې په سینه کې یو اوبله خوا تخنلیدې .

مجاهدینو دریو خواو نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سهار په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه ختمه پخېده ، دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تیتېکیده له دښمن لوری او لوږن ورکیده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګ لو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی و . - څېنو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوکک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاړخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشینډارو په بې دریغه ډزو ؛ شپې د ډېر مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د آسمان پرتتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو تر منځ کړو دا ... بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته په کړو کړو خاندی د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل یې دوراندې تګ مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله او بشتل را او بشتل .

سیند نن بیا مړاو یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې وار په وار کرارېدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان نه درلود د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بارکړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېغراڼده لمبې ترې چارپېره شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاڅېدلي او تهرېدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د برید بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېرې کوي .

د پېرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو او سلاوې یې ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تووونه لګول. او په پای کې به یې ټول نوکټ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاړخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشینداړو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ویره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پرتنو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڼه ډار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پرکړې کړې خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیوري چې پل په پل د وراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بشتل او بشتل.

سیند نن بیا مرادونه کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړي دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزي یې واره په واره کراریدي - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلي توان تری د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته ببرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ژبغړانده لمبې ترې چارپېر شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهږیدلي ولس لاس کې ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د شپې ترې بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېرى کوي.

د پېرې کلي د جوماتو داذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلگۍ پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان اداکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د وروولی په منځ سره راغونډ شوی وُ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولوکې ډوب وو- یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ورېږېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې- خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئین ماحول مسلط وُ چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ،کراه کراري وه او د خلکو داندېښنو پرڅرېغراندو او را وبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ وُ ولایتونه ،ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا په غسې یو امناک او ډاډ من چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جگړه کې وي ځکه د غسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانگړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي د ملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلکه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینگښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرکونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنگرونه نیولي وو او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پرغاړه وو. هر سنگر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروگرام پلان اوئنوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بېله کوم شور او کرکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنگرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخانی او ملکي و روست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بېخه نیمگړتیا او کمزورېه نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوری دی چې څه ور په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېښونه ټاکل شوي وو. له برېښ سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو و روستیریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنگ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایکاه نه د شورا ترد فتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت دلازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوگنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینگ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه مڼې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابیښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي دملي ګټو په جهت او د هیواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه ځورالبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیا وو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو- هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار ؤ. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونه به یې راوړسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې څنډه راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته په سپین ږیری مشرتیا کل شوی ؤ خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر- د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده- پدې ډول ځواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بر څه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي- راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې رڼا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې- دلته د مجاهدینو ورو ستی رپایکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول تر څنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیا وو په اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه ، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې میوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

د غلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې شنکار بدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د ېره ګردجنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو اختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پایښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله را رسېدلی وُ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک تول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هیڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله داچې دوی د اسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخت او د تانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد وُ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه وُ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړی وو . په تېره په کورونو کې د مېنو خوېندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلا مخه هم و نیول شوه او هیڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې د غه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د بره ګرد جنه کړه او هغه شورا یي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون د ژوند انه د عادي حالت د استقرار او پایښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو و دانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندۍ پورې سړک تېول ټانګونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانګ او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له حوماتونو نوي راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کار ته د تلو په اړه دوه زړې وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګټیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

هغوی همداڅرګند وُکه داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږي دې زراعت به په ټپه و دربېږي ، ځمکې به شاړې پاتې شي . کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي اوجهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې اوملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول ، خو دومره هر یوه وویل : چې که حالات خراب شول اوقوه راورسېده څوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بساري پرې وشي هغوی پوهېږي اوخپله چاره کولی شي .

د شورا رئیس - مرستیال قومندان اوغړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګرې درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو دول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې اومقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه اود معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ اوحرکت امر وکړ. دتېلفون غوږې یې قومندان ته ورکړه اوهغه په یوه سا د عسکري انضباط اونظم څرنګوالي جملې وویلې اودحرکت بولنه یې ورکړه .

د لړې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا درئیس دنږې اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ .

د شورا له دفتر نه دباندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده دشورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو دېې جلبه واکمنۍ ، لنډغرو او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویرولو نکی مرکز وُ ، دا څه وخت بلا بنه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې اوفیصلې پکښې اجرا کېدې .

نن دغه دفتر بیا څه بل دول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې .

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل .

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی اومقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او دغزا دول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ .

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو ، په مخونو یې دلارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی به ستړي او خودستومانې نښې نه یکې لیدل کېدې - دوی یونا انډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتې فکر نه وُ وورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو ، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه یکې ترسترګو کېدل .

له هغې خوا ترغاسنونو پورې تک وسله وال دښمن دزغره والو ټانکونو په بهیرکې روان وُ

هغوی همداڅوندوٌ که داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راټولو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کېښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې اوملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبورږ. دخپل کار سامان او وسایل پې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه رالورسېده ځوک واړه
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بساري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګانګری درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شاناست ؤ له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول ترېخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه دمقابلې اومقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري
جملې وویلې او د حرکت بولېږ ورکړو.
د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو دېې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یروو نکی مرکز ؤ، داڅه وخت بله بڼه
غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې څېرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.
دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسی غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګرد و نو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه سترې و خو د ستومانې
ښې نه یکې لیدل کېدې - دوی یو ناا نډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتې
فکر نه ؤ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننږدې کېدل خو د ویرې او اندېښنې آثار نه یکې تر سترګو کېدل.
له هغې خوا ترغا ښنونو پورې ټک وسله وال دښمن د زغروالو تانکونو په بهیرکې روان ؤ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښې ا پیلې په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه - کولې وچلیدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داوږ کولې واورولې .

سهار لمر لا ځېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کربښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کړس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوي وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل ځېږ پربستر وکې راکښېناستل - د پوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پرهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرځه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کورنړېږي ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توره وراندې تېره شي د هغوی د سر خطر دی .

هلته جنګ بنه نتود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درنده ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څوک به کوم کانې به هم اوره شوی وي او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ټوشو د اسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختی د د ښمن پر بدن ښتې وه .

بڅوخپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بنده کړې روپۍ وه له ځینو نورو ځیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به یې باوره شو یې بل ځای ته به یې یوړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور خو څه کوې چې د کورنو دننه غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو ځکه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ماته د د ښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل اوله وحشت څخه د که تیښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیوني تیښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پوره ته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ماته یې د کولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه ترپک خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپې هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لاړې خوا پسې اېبلي په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه .

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پا خه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور ګولې واورولې .

سهار لمر لا څېره نه وه ویستلې او د دلګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وربسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب ګرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو پړبسترو کې راکښېناستل ـ د یو ښځو په ډک انداز پې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پته خوله پې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې پې د برخه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي دا وبوس په ډزو به پې کورونه پړې، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به پې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي ... .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توره ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څوڅه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له ممهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسی رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختې د دښمن پر بدن ښبنتې وه .

ښځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه ښه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به پې ښځېږې کړې نو ژړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به پې یوورې ځکه که توره راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نه دي نورخو څه کوي چې دکورونو د ښپرو غوره په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له ورانډې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پټول قوت سره روانده وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویښتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل اوله وحشت څخه د که ښتنه خوند راکوي او همېشه به پې د دښمن د لیونی ښښتي لذت یاداوه ، وبه پې خندل او بدی به پې پورته وغورځولې او په خنداکې په ورک غږ به پې ویل : ما ته پې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه ترېکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه پې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خوداې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوری نولومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېښ لاس سنکاره شو د څنګ بجاهد ته یې وویل که یې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای‌خبر چې د کوم مجاهد ټوپک مړک د جبهه خاني پرموټر ومنبت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولېږي پوره شوي.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه ښخته [راسی] وه چې نژدې ټانکونه او لاری یې همغلته پچپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډبرې، هرې‌ونې او هر بوټي پرېږي بارونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت د ې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین‌ږیری او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه‌ و چې په کابل کې یې د ورډکو مشهورې څېرې او محور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریننو نومونه نیول شوی و چې د وردګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د مامورینو د ووډې خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي‌شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه [امین] د مارغونډې ښایسته و د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خوداې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که یې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړي ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه ډزه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز او لمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژر غږانده او چاودنه راسې ښځته وه چې نژدې ټانکونه او لاري يې همغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړي وه چې: پدوی له ځاوروخاوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډېرې، هرې او في او هر بوټي پرې باړونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام دې ته د هغوی سپین‌ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅنګ لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه ؤ چې په کابل کې یې د ورګو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي ؤ چې د ورکو چک ته منسوب او لاد خرڅي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د دوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډه کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندۍ بنایسته ؤ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کس اوفر کې راننوتل، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپیښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربا ندې په بل څ واړ وي خوزما دا حالت بدغه مېړني او غیرتي قام نه لورېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دوار خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان دا هم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شوېو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ مکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې د سره کوئ بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوکوابس هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو —

اند ېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سري فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه او ټینګار یې وکړ چې په دې اړه دې پرېکړه وشي... (sic)

کې وویل حکومت اوس هم د دې وول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نه ده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود بابالا شامحمود اوبل دېوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټینګو — وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګردوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولی الوتکوته رسیدې چیرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپیني پاڼې شیندلی او چې تر څو ځمکې ته را رسیدې نو دتولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه دهغوی دلزړه شیږې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسیدلی چا به له قهر او خپګان څخه ټوټې کړی- چا به بابیزه اېسترواچولی او یو نیم به فکر وکړ ته یووړی خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ما تې سنده ګڼله او یو بل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګی سالون ته په ډېر کسر اوفسر کې راننوتل، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې د دغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داپه هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پرده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه ورباندې په بل څ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې دریږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې دچک ماموړینو ته تر پلاله لاندې یواخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې دا ماموړین دې پاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ډېر جن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو د ډرور -

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل زړونه او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې ذکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېدې اوهسې یې ستړګې غړېدې.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا مات کړه او دنورو په نمایندګي یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سره ورسره ېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نه ده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یو د باباللا شامحمود او بل د هوم کلي نعیم په غونډه کې پاتې شول دوی د یو لړ مسکو ټیټو - وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګردوه هلیکوپټرالوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته نتوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې ښې د ډېرې کولي وچلولې هغه کولي الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې پې څوابه پرې نسبودي.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې تر ځو ځمکې ته رارسېدې نود تولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالو به دهغوی دلړې شپېې د ساتېرې بنه مشغوله وه، پاڼې ځکې ته راورسېدلې چاپه له قهر او خښم څخه ټوټه کړې- چا به بابېزه ا یستو اوچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیل ته به یې د دغو پاڼو په نېږدلو داسې

ځوركندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناكامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر كاغذونو چې په زركونو پانې یې په ټوله دره كې تیت شوې وې لیكل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورد كو كرانو او سپېڅلو اوسېدونكو ته!

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا كې د وردكو ټولو اوسېدونكو دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر او سه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځكه خلقي دولت د وردكو ټولو اوسېدونكو ته د كمكي اختر د مباركو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي كولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي كولو له پاره چې لار هواره كړي پوره صلاحیت وركړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابركل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وكیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملك شیر آقا خان، ۱۵- ملك عبدالرؤف خان، ۱۶- پخلاني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اكبري او څېني نور.

دافغانستان د موكراتيك جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانكونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه دېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو كې دغه كسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونكی.

۴- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.

۵- غند مشر كریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونكی.

۶- ملك شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونكی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونكی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونكی.

۹- محمد كریم خان د دوراخېلو اوسېدونكی.

۱۰- ډګروال سید جان د چك ولسوالۍ اوسېدونكی. (۱)

سېمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتكی ورسره مخالف ؤ چې د كمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیری چې د جرګو مركې پر كودونو وارد كسان وو د جرګې د راتلو او مركې پلوي وو او ویل یې چې كه څه هم دا تضاد و نه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او ښایي پخپله كټه یې را وغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د ځو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې كړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې كابل ته د تلو اجازه نه وركول كېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه كار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچك او د ایمر بادو كې اسلامي پاڅون لیكوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته!

ځرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه کل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- څخاني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.

۲- ډګروال عبدالحق د شمنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراغښلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراغښلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سېمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې - لرلي ځوان پاتکي ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د څلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه د څلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او شاپي څپله کته یې راوځرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کیږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وګې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسی منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرورې او مشرتوب سره ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک پر لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لس وړانګو به د کارتوسو سره د تکر پر وخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و دا سې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له کوانسه د ګډ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړوسره خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ ناجوړه احوال ورو وسته خپلې پوښتنې پرې ورول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی ته هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختي او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفی سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په ستر ګه کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هېڅ توګه د داسې جلسونو نو خانګل په خپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټرو ودرېدا او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغز وېبل د روند ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پرېبل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړي ته د
رژتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړي د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلي د زړه د پاسه هرکلي ؤ.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړي او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
ټوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخورۍ او مشرتوب سره
د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت
له امله دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره د اچې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو لس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو، د واړو او غاړو ته ټوپک پر لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې دلس وړانګې به د کارتوسو سره د ټکر پرتخت
یو نول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخارۍ نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ د اسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږه
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږنیو د جرګې د
غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سنوده چې ځینو
ځینو به یو له کواښه د کڅ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو ته
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه له
احوال ورو وسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي او که خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي نو بل ته په بېړه او وارخطايي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانکل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ د ډېر ودو تعجب په سترګه
کتل خانکل د ناوېږو د وېلو راو رلوله پاره آس ساتلی ؤ او په ودونوکې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هر پر هیڅ توګه دا سې علسونو او خانکل ځینې موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوزار ؤ چې
سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو مخو کې
هم یو پر بل نه وو د اوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتی د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پو ښتنې په ځواب د بېرسره وخوځېدل راوخوځېدل د بېرې خبرې يې وڅوولې خو ښاغلي وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو مشرانو هر يوه ځپلو وار خبرې وکړې وې ويل ځوا به خلقيانو د نژادي تو پير پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل او لا ګليا دی وايي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېرې په ځپټ بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي اختلافونو زمانه بيا په مونږ ووينې او بيا همدوی ګليا دی او د مرتجعينو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسي ووايا ست چې مونږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سيمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسي زمونږ مشران ياست تاسي ځپله په ټول قوم کې وکرځئ او ځپلو سترګو ووينئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه اوکروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بيا ځي زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځاروی هم دالوټکو په ليدو سره احساسوی چې د محشر ورځ وربانده راتلونکی ده. خو مونږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ تانګ او طيارې له لارې مونږ ته ځپل زور ښيي د اسلامي جذبې او قومي زوله منځې سرپيټوب او انسانيت ورو ښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسي فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره له دې هم مونږ مسلمان او پښتانه يو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نيسي مونږ به پوره حوصله د هغو خبرو انترو او ربړه و نه چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا يې لرې څه ناسته وه وې ويل مونږ ځپلو سترګو وليدل چې حکومت ستاسي کورونه سوځولي او تاسي ته يې زيات تاوان دراړولی دی خو تاسي هم صرف نده کړې سرکونه موخراب کړيدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دی.

د شورا رئيس وويل مونږ منکر نه يو د ځکه هو ټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شو او بيا ځي يو ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پر ضد د يوې اډې په توګه ترې کار اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړې او بيا به يې هم مونږ جوړوو، نو مونږ هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د برېښنا فابريکه لکه چې تاسي يې ګورئ فعاله ده او سيمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بيبند او نور ټول تأسيسات فعال دی.

د يو لږ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه ځپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تويې کړو تاسي مونږ ته ځپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زمونږ له صلاحيته پوره دی همدلته به يې فيصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل راو خوځېدل د هرې خبرې پې وڅوولی خوښا غلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي پې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو مشرانو هر يوه پخپل وار خبرې وکړې و يې ويل چې خوا به خلقيانو دننژا دي توپير پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل اولا ګليا دی وايې چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي اختلافونو زمانه بيا په مونږ وويني او بيا هم دوی ګليا دی او د مرتجعينو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسې وواياست چې مونږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سيمه سوراوربل کړې شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زمونږ مشران ياست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بيا ئې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الو تکو په ليدو سره احساسوی چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې خائنو نو ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه او روي او د توپ تانګ او طيارې له لارې مونږ ته خپل زورښيي د اسلامي جذبې او قومي زوړلو مخې سرپېټو اوانسانيت وروښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم تر وندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ د اسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سړه لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه يو د ملامتې بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتې را بر سېره کولی شي راودې نسيي مونږ به پوره حوصله د هغو خبرو اترو او ريدو ته چمتو يو..... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو دړزا يې له ورايه څه ناسته وه و يې ويل مونږ پخپلو سترګو وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولی او تاسې ته يې زيات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړيدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئيس وويل مونږ منکرنه يو د جګړې هو ټول خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شوا و بيا ځي يو ښوونځي چې خوځله حکومت زمونږ پرضد ديره ايږې په توکه ترې کار اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بيا به يې هم مونږ جوړوو، نو مونږ هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د بر ښنا فابريکه لکه چې تاسې يې ګورئ فعاله ده او سيمې ته بر ښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پر کابل مو برښنا قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تأسيسات فعال دی.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تويې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زمونږ له صلاحيته پوره دی هدلته به يې فيصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يو ه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل و چې بیله غونډه وکړي. په دې -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بندیان راخوشي کړي که چیرې یې زموږ بندیان راخوشي
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.

شوراد اهم هیله لرله چې بېرته جرګه به کابل ته نه ځي څېنې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي ویره دل چې کېنې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې و چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. د ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا و چې اسماعیل خان مایار د جرګې په
نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکي یادداشت کول. اسماعیل خان ډېر دلایل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي کوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو غلامخ کړېدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غولېږو خدای پدې قوم ور حېږي کې حکومت مهربانې

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه
نه دی وردګ ډېر وړ باندې ګران دی نازوربا ندې لري.

بیایې وویل ریښتیا چې قوم ملامت نه دی ماته دوه تنه شوی
ولسوال ورور نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شوېدی. پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتنواو غیرت
باندې ملندی وهلی دی زه هم پښتون یم که چیرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوی وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قوا وو قوماندانی ده
چې قوماندان یې د وردګو د ټټګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وویل نه نه،
کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دی.

دا معلومه نه شوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا ورو ځي او اوږې یې ځای وغورځولې غاړې یې تازه کړ چیه
ستړکه یې لږ چوغه کړه د خولې ښی ویښکی یې بیوې خواته کوږ کړ ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هیواد پالنې پر روحیه لرم که چیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږو.

شورا دا هم هیله لرله چې نوموړې جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي ويېرېدل چې کنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په
نمایندګی د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان يې مهم ټکي یادداشت کول. اسماعیل خان ډېر دلایل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړيدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه
پښتو يې وویل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي که تږه کي، که د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي که حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترمیم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.

بیا يې وویل رېښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ولسوال شوی
ولسوال ورور نه راغلل او راته يې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شوی دی. پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتنو او غیرت
باندې ملنډې وهلی دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوی وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بیا ګواښونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي او سېد ونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وویل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پیمان بیا ورو ځی او اوږې یو ځای وغورځولې غاړې يې تازه کړه چپه
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښي ونګې يې يوې خوا ته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژما په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خوله ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت د ورډکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د ورډکو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې ژموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې دا کسان د دواړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو ورډکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانات په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وُ چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار ښوونکی - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلک په یوه پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې ژموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو د لست جوړول ژموږ له پاره امکان نه لري.

وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به ژموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دي سخت کارندي - د ورډکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین ږیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا وخت د موسی خېلو او سېدونکی داکسا غړی عمر ورډک چې ډېر شیک زلمی و او د نوي مود مثلث پتلون یې اغوستی و او بېتلي طلايي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځان ته جلا جمهوریت جوړ
کړې خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دي زه
ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته
وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له ورډکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل
سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د
دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي
اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - تر څو چې پر حکومت د ورډکو
اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه
تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به
تر هغې د ورډګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې
خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ
خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې
نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان
له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه
پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او
علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دواړو نظامي او ملکي برخو څخه
د بندي شویو ورډکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی
څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي.
دوی د لیک په رسېد و مجاهدینو داډول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له
بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو
ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او
د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د مامور، منصبدار،
ښوونکي، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو
کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلک په دې پراخه سیمه کې
استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي
رسېدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه
لري وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې
صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو -
خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه
عبارت دي سخت کارندي - د ورډکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره
څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ
وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بېرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله
او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا وخت د موسیٰ خېلو
او سپېډونکي داکسا غړی عمر ورډک چې د پرشیک زلمي او د نوي موړ مثلث
پټلون یې اغوستی او بېښتلي طلایي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژولي یې په خوله کې وی داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډک یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه دسر دزمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: ورډکوله بشریت سره خیانت کېږیدی د بېرستړ جنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورډکو کړې خوتوراوتومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو اوجدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورډکو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورډکو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د ورډکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه خونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر ورډکو ته صبر کوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای.

مایار دعمرخبرې ترهغه ځایه چې ورډک یې جنایتکاران بلل ردکړې اوپوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی اوهغه مجبورشوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ وړواړاوه ویې ویل: دعمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له مخه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم دعمرخبرې ردکړې اود پیمان په اړه یې وویل چې ورډکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خوعمربیاله سترګو نه دسر د وپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو اوپدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان دا حل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین اوشوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړ نجوئ او ددې له پاره چې د ورډکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند وکړ چې څوشیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چون نور ورډکو ته حوصله نشو کولی دعملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلوسترګو نه د سردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوږځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګوله بشریت سره خیانت کېږي د ډېر ستر جنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردګو کړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شوی دی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړېدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه کوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي- همدغه څونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دېر دوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ته هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل ردکړې او یوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې د غه ټول حالت په قوم تپل شوی دی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی په وسیله برابره مخ وروا او ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمر خبرې ردکړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خوا وحیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه د سردو پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروړ یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او وروړ یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړ یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین اوشوروي ترمنځ د کشتالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوټې نجوئ اوددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چون نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، په دې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، ښنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جوماټ کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شا وخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سخت اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چپي نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کړي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وباسه پدې دومره موده کې د پروګرسانو زه پوره او کښېنستم وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یو په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هیڅ هم زه په نه شوه ځینو کوڅو ځکه دا حل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړېدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی ؤ پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردکو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی ؤ بندي شوی ؤ او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

همداسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل وروررحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی ؤ او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت ترتیغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو نه ترا ته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وېوست پدې دومره موده کې ډېرو کسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان ؤ. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه ؤ نیولی او بالاخره دغه معما باندې ځوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چېک ته هیڅ هم زړه نه شو ټینګولی ځکه داخل چېک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنیٰ ورکوله ځکه دوی له ځان سره بیله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زیاتو مخلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نو ستاسې خوښه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویره پرده غوړولې وه د هر وار خطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوئ نه واست نو ورو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو شو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول مناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پروه نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کښ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د هر پاړولی ځوځو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابن او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د هر جدي بنه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړای شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړني ورځې د -
ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما مخلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو
نو د نو ستاسې خوښه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مړګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوئ نه
واست نو د مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او دا د خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او د دوی یې په
شبو شبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول مناغلي عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یوځای شول. او اوس یې کښې شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس مو نه لېږو موږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بنایي دومره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري
چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنودل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابنی او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارسلوک قضاوت
کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو نور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. داځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکه چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیوهاوانونو، زره دارو - زرهپوشو- درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کورونه وران کړي ندرونه بې سوری کړی اوجوماتونه او قرآنونه بې سوځولي. ښځې اوماشومان یې په غرونوکې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او دوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او دوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوی ده یوڅه ژړلی وو او مونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتنو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تور او پیغور پوره چا ته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتوعناصرو څخه پاکه کړه- نو بیا په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼې په نظر کې ونیسئ او دبندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونه لرې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا د وردګو لی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو ستړو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غونډې د ستر ګو تور علي شاه جا نه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطبولو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې دېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې د جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلي او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزوو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځید سترګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام راسپارلی و او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته —
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوي هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو —
زره پوښو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
ندرونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي- ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي
وو او مونږ په غم کې موځان راسره شریک سبودلی و- دا دیوه رښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه
ده، پښتانه د نوو او پیغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع
قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي
زغملای خوبنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو بیا په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼي په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط
به هم ولاړ نه کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته دا و در کول

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تور او پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي -
هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګی مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین برو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندي دستګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې پول د مخاطبو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ورکوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد وجرګې پیمان ته وویل چې داسې ننده دوردګو
سپین بږیرو تاسې ته په دښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
وړو بیا ته واخیستل بېرته میز ته راو ګرځېد ستړګې یې را وایستلي او پر مېز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېرېږم

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان په جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه په خپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ایللو په اړه درڅیم دا حربه هم د ورډګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې ګړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم رااخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د ورډګو مشران خپل مشران بولم او نږیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم څمتوېم چې ورشم خو زما د ژوند د انه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې ورډګ ما مړګړي زموږ دبین المللي دښمنانو نږونه به یخ شي او په خپلو ادېرکانو کې به وواېي چې ورډګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قومانداني وواژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

د ډېر وقدرمنو پښتنو زړورو سپین ږیرو او ناز ولو د ورډګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط دویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاورې موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندنا سې سره کوم مخالفت تربور ګلوي او دښمنی نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به او سئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید وانتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:

موږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول دولسونو دا ډیللو په اړه درېیم دا حربه هم د ورډګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نږینډی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیات استفاده شوی او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیم توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډګو د هد غو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم. زه د ورډګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راتګ مونږ ته یې په در نښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورپولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند او نه تضمین هم ضروري نه چې د اخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دوهره اندېښنه لرم چې که چېرې ورډګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نوره به څه شي او به خپلو اډیوکانو کې به وایي چې ورډکو د داخله وزارت دا منیې یوسنر قومانډان وواژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د متنواتي بنه یې درلوده واليکه،

دېروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه دېرشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نوزه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت نه بو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته ووېیل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ دول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شوو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سرښندونکو خپل او د توپکونو نهو دک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین پخپل ګومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګنی یې یکنواخته غبرولو - پخوانی جنایات ، نیونې ، وژنې ، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتپلي و - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت مرمخې ځړولی و .

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري .

دغوې د بد مرغې کودتا د خونړې سیاوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه یې غمه ځانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ګلي یې د روسیې پر سفارت ورنتیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې وروورو د وړنښتو

نړیندې وراچوله .

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاتې و چې له نورو ګردو د ننیزو غالفتونو او کوانبو نه ټړد هغه زړه تول و چې خوهغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولو ته مخه وکړځوله .

وردګو ته یې له پخوا زره ډک و چې له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه او الوتکې ورمارش کړې . هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشینګنې هلته داسې ښکارېده لکه ننچې په کومه جبهه کې ستنګرښکاري .

خو د جهاد د جذبې ځرېغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پر ماڼۍ یې اور بل کړی و داحساسات غرغره ځپوې په بله پسې د خوځښت سېلابې موجونه توپانې کول - څکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړ او د دې له پاره چې له خپلې سیمې پخپله دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرې اومو شکش ترېکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېټرندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه وړو ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې .

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو ، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګرد و نه آسمان ته وختل د توپونو له غورېږې سره څکه لکه د زلزلې رېږدېده - جاز وینو داو ریاران اورېدو - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او د حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ د کې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ښکېل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتي یې یکنواخته غږ وله - ښکاره جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتیلی و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تر ولست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی و.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبوه چې   د آمو او ا باسیند همدغه اسنره به د ده سر خوري.

دغوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نورهر دول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د لګې پي د روسیې پر سفارت ورنتیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی و، خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تر پې ورو ورو د ورېښمنو

زنبیدی وراچوله.

د ده پر ورانديې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و، له نورو ګردو د ننیزو بهرنیو اوکوابښو نو نژد هغه زړه تول و، ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه ځوله.

ورد ګوته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموللی وه او له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه اوالوتکي ورپارش کړي. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته د اسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه بغرانده د لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانۍ یې اوربل کړې وې. د احساسا تو غرېزه څپېږو په بله پسې د خوځښت سیلابې موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان و کړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږې یې له یوې مخې پې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرېې او موشکش تر پکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیېږندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس د رغله هغوی هم پر همدغه ور تو پکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېږې سره ځمکه لکه دزلزلې رېږېده - جانورونه او بهاران او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو تو پاڼي څپو ته سپارل.

د جنګ په سر ولمبو او د کولیو په بارانۍ کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له بوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږد و منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګرد و نوکې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستي بري د سوبې او د پاو د امید رڼا ښندله او د انتقام بځرې ترې بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکي لکه د سیند څپې خوځېدل چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او دغزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربارۍ یې وروليږ او هلیکوپترونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړې ورتګ نا ممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو دول نه یو دول وسله درلوده تکلیف یې رسولې نه ؤ او په سنګرونو کې په نوي جنګېدل، تپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سر ښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

وُ نو بیا:
اوکه خدای مکرو سیمي ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې یې وپلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله دقوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تول تش پاته وو او تر هغې به چې دقوې پته لګېده او ببرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر بروا او کمرونو لاندې شپې تېرولې.

خو وروسته بیا داسې نه وه سپین بږیرې به په کورونو کې وو وسله وال به جنګ ته او بې وسله ځوانان به په نژدې غرونو کې قوه ځارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سرک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو برمناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او دخپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د تول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هود او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شپلي څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او شړېغرا ننده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د وراني، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیانو نورهم د انتقام او کسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بڼلی کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایې لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورېږول.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنې ګروپونه د کنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا ښکونه پرتشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځاینې سره نورهم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګرې ډګر ته راورسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې سترګې د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستي برې د سوبې او ډاډ د امید رڼا ښندله او د انتقام بحري ترې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اورباریې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راټیټونه غوټول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سر ښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

وُ نو بیا:

او که خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر ډېره او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو، وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر د غسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پېرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو ږړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخورنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تورسرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترېې، کمرا و شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژړغږانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور. د هر بوډا، هرې تورسرې او هرماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر بم سره به ځمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موښکش ټوپکونه وو. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ور سېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شان به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شان سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړنه سره به او پر سوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هو د یه ازموېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او ټوپکونه ورونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه برېښنا غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جوماتونو تاواخانې بنې تر ونې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جوماتونو د تبي سر او پېښاوک بندو او به د هغې په لید لوکتنو سبه کرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او دا یې نه منلې وه چې دېغني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو ځلیز یرغل کوي ، په ځانګړي انداز کې به یې تر لېرې د لوړي غورېدلې خادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یې وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي نو د کابل په فتحې پاته څه دي تر ارغندي شاو خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

اوبرک انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمبارېوسره د کورونو د کړکېو شیشې ماتېدې او له هر یو سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت اوړه او لونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په هغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړې کړینه کې وه او وسله یې چرې او موشکش توپکونه وُ. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي اولکه د پخوا په شان به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وراندې پرځیان پوځل بیا د خپلو اسلافو په شان سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوږې په مقابل کې به پوځل بیا د باطل او نا روا د سرټیټي او شرمېدلې ماتي صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یو بله و یارمنه سره به او بېرته سوا شکست پوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به از موېنې نو د تانکونو کتار د دورو او لوغړو په توپان کې د تېښتې غه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې .... ټبر و خپل او د توپکونه وک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه برسېتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ږمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي څکه خو پېټاوته هماغسې د پخوا په شان مجلسونه ګرم وو. د جومات و تو ناو اخاني بني تر ونې وې - د مجاهدینو په مرکز ونو کې د پېرې لرې دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پیټاوي بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نره منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې تراېرې لیږي دا ورې غورېدلې خادرته وکتل او ویل یا به یې په واده منه لهجه وویل چې یس وار د د اورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپېیږي نو د کابل په فتحې پاته خه دی تر ارغندي شاوخوا سیمه تر له مجاهدینو نیولې له قضا ما پښتین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنیو موادو
له سخت کاختي سره مخ و. له کابل څخه وردګو ته د دغه وړ موادو
وړل سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ»
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک د نارې سوډې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا ووتو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه –
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خو ورځې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وو خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه نږې، رسوایي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.
اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرغونه
شول او د مرکز لوري یې ونیو ———— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.
ماښام خواته د توپ پر یوې څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم ستړ و لاوړ وکې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د برو برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د یوې څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې څخه مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي یرغلګرو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر ړانده داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تللو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه وړ مواد وړ په وړه سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په همدغه ور شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک د نارې سورې پورته شوې او چې پرسبا یې خلک پیتا ووېنو ته راوو تل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې مخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څو ورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو توخراغونه وژني او پر ګړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وو څخ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بري او برلاسي او د ببرک د رژیم او بادار وار خطايي دوه زړي، رسوايي او شرمېدلي ما ته جوت شوه وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کاروونکي لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې براوږ نېټروړل و شیندل شي.

اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه و پاته. کافر روس پر وطن تېری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو مرکز ته یې په بېړه بېړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خود هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته را ګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیا وړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خود روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سبه چمتو کړي. څکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله را روانه وه دوی دا هم اټکل کړی
چې روسي لښکري به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کړي،
هلته روسانو ذبیرک په واسطه یو لړ ماشیني ټرلاس لاندې و نیولي خو بیا هم دینو
ته د همدغو مانو رواجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخو، ولو مانو ته د پېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
دسیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې
راوړي چې له کابله هر ځای چې وغورځي په څنبه کولی یې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې ترېبه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعږ بله یې دربند وه، ددې په څنګ
کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی
داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې ووژنه او جېل ته واچوه - دا نباري او ممدنه
وله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمونو
کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. په دېله
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له هغه دې
امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لرې ترېبوه وخته ختمه کړه ورځ ګوته له کابل
څخه د غذایي او نورو لوموړنیو موادو د راوړلو څخه بندیز ونه لیرې اکړې شول.
خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیوارک
او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولي هلته یې جوماتونه ورانه کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسی کوشش
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رېښتیا هم چې د ولسونو
حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼجې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرضد
یوه کوټلې سرتاسري اونه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړها و داسې مقابله
او مقاومت چې بريا يې په تقدير کې کښل شوې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې ځکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به په ردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو د بیرګ په واسطه یولړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د هغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخو، ولو مانورو ته د پره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتیٰ هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې دربند وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړولي او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی دا د خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې ووژنه او جېل ته واچوي - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلي په غمونو کوروونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - ځکه ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشی لړې ترپیوه وخته ختمه کړه ورته وګوته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو ورلو څخه بندیز ونه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیوارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس دغه حافظه ډېره غښتلې وې.

اوس نو د نر او ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساخې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کرار نه پرېښود ل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د بریخو پر ضد یوه کوټلې سرتاسری اونه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړې و داسې مقابله او مقاومت چې بریې یې په تقدیر کې کښل شوې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوشپې په غورځنګ وې!

بیا هم داسې میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوه په
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر ویر تتېږ ورووړو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په -
سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ پښمېنو وړانګو هغه ځوانی
ځلا نه درلوده، داوړتبکه سره بر ښېښده لکه چې همدا اوس د
ویښو له سیند څخه لېبه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پیښمی د همداسې یوې
هیبتناکې او درنډې شپې د تېرېدو مزې رالندو ول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درنډې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږد و سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پیشمینی په چرګ بانګونوکې هغه ځوانی کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تېب تپوپ وو بیواځې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویرووکنې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شورلوزوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوتې نه خوبوي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوبجن
ویر پخپله غېږکې نغښتي دي او بیواځې همدا سترې او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو
سوچونو په سرانخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مځې ته داړې جنګې
کړې او پرهر ژرلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلما ځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه بزګرانو له پاره
یو بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چتولو
ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لحظو موقتیه د هغوی پر اوږو دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده
اوږدو لوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوما نه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو بیود و بیالې غاړې ته راتلل، داو بو
نالاندو له حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږځنګ وي!

بيا هم داسد مياشت وه- يوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تکشين نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپڅن آسمان پر وير تهن وروورو او په نه زړه پل اخيست داسې چې هغه هم د دغه دوپڅنې شپې په - سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ ښېښېنو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داورتکه سره بر ښېښېده لکه چې همدااوس د وينو له سيند څخه لېبه لغړه راختلې وي .

بيا هم د روژې مياشت وه د ۱۳ مې روژې - ښېښي د همداسې يوې هيبتناکې او درندې شپې د تېر بدو مزې رالندو ول او يوې ويرجنې او غملړلې ورځې ته يې ځه پرانستله .

يوه مهيب سکوت يوې ژورې چوپتيا او يوې درندې خاموشۍ په زړه ونو او خولو لاسو نه ايښې وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خيالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پېښمېنې په چړګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه ليدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مري هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه يې تپ توپ وو او يواځې ستغې او سوې انګولا به يې د درې په اوږدو کې څه ويروونکې انګازې خپرې کړې . د سيند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بيده دی او د وينو له پانو سره کوټې نه خوب وي سرې به ويل چې نن داهرڅه يوه خوبجن وير پخپله غېږکې نغښتي دي او يواځې همدا ستړې اوناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانېمرګه اوښکې هيلې يې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سرانيسي - ترخو خاطرو او يادونو يې مخې ته داريې جنګي کړې او پرېشانه خيالونه يې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دملا څخه يو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماناه بزګرانو له پاره يوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره (موقتيو) لحظو د هغوی پر اوږو د ديوه ږو درانده بار نه هم درنده اوږه هولوونکې تما مېده او اوس بيا د يوې ستوماناه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بيا د آرام ساه اخيستله .

داو داسه له پاره کليوال يو پر يو دوبيالې غارې ته راتلل ، داو بو نا لاندو له حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاو جن ژوند وير جنې نغمې غږولې او د دوی پر د ردمند اوخوار ژوند يې يوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شيبه کې نيمايي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هـ شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا پرونی پرېوتي لمر ځیلې وهلې پوره نه وو غوړېدلي چې کړسهار شو داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوي درانګ داخوځنۍ اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او غوږې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سر مخابره ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر و پوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د توپکو مجورې یې ډکې کړې، توپکونه یې سنبه وکتل، شیلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېد وهلې. د حرکت لوری معلوم و د ډغرې ذکر منکاره و او د قربانۍ او ازموینې میهال راد بره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غېږې کوي، جذبات ورته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د توېیدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښکاره وه د دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لور ته روانېدونکو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دوړې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د ښمن پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ دزړي کوي او د ساتېرۍ څخه ښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمع یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په - غورځېدو راروان و، یوه سمندر دې خوا ځکه اخیستې وه د انسانانو یو ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغرې وهلې، څپې په غورځنګ وې قرباني سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ولوله په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وو ايسته شوی د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځيلې ورېښکې پورته نه وې غورځولې چې کرسهار شو
داکرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي درانګ داځورونکي اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه تر نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره مخابره
ده او چا د تيارسئ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر ووهي تېتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو جبورې يې ډکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکړل، خپلې يې کش کړې. ملاوې يې ټينګې
کړې. پټکي يې سم کړل او پايڅې يې پېټه وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د غرې ډګر ښکاره و او د قربانۍ او ازموينې مهال رارسېدلی و. داسې لکه
چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غېږه پېرې کوي، جذبات ورته لوری ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي - حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک. دا د کوم تنظيم دی او
هغه د کوم ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپيځلې او نيغه وه. دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولې ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل.
دورې پورته شوې. د تکبير چيغو دره په سر واخيسته. د حق د شمن
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل مخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، ځوا او قوي قدمونو لنډه وله چې منزل
يې د ايثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع يې د خپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلی و يو سيلاب و چې په
غړېدو راروان و يوه سمندر دې خواځه اخيستې وه د انسانانو يو
ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غور ځنګ وې قرباني سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

ناو او هر بوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان
رسوي .

کولۍ وچلېدلې ، ټانکونه وغورځېدل او مزایل په غرمبېدو شول ،
سیمه داور لمبه شوه د کولیو بارانونو او د بمونو باران په اورېدو شو . د آسمان
پرمخ د الوتکو ټولې او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان
پدغه ګردجنه فضا کې دخپل سفر لار لټوي ، دوړې شوې ، لوګي شول
نه دیوبل غږ اورېدل کېده اونه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای .
جیټ بمباری ، کولۍ آتشي [illegible] نیپام [illegible] او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و
لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولې وي او هر سړي فکر کاوه چې همدا
دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې .
هلیکوپترو راکټونه اوروړل او کوماندویي پوځیان یې کوزول
تر ماز دیګره پر هره غونډۍ ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي
پوځیانو بهیر راماتېږ . او په هره غونډۍ او هر خوځ کې پنډ ووځن له
د بریو او کمرونو پوځیان راتلل معلومېدل - هره دبره به چې سرې
ولیدلی شوای نو به بېرې وه او پوځي به تر ېا جوړ شول له الوتکو ټانکونه
اونور درنې وسلې هم کوزې کړې شوې ، ټانکونه ، توپونه ،
میزایل او . . . تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو خوځ قي او غونډ اړولي
وي .

بنايي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه مني - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي
وايي به ، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او . . .

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړی . د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت
هم اپوته ، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني
کړې وه او د افغانانو غور او ور مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله ، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی
او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای .
د افغانستان جهاد خو د نړۍ د بریې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل
د بریې ځکې و پېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د بېرنظریات او
موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې .
د دغه مقاومت هزینه ، وسله ، تکیه او قوت ، هغه مادي وسایل او
مهمات ندي چې د پوځي زبرمولو تشید وسره په شاشي او ماتي وخوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي ، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې
نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوروي خانېکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي ټاکلی .
دلته ایمان ، عقیده ، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په
ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي ، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو
او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان رسوي.

کولۍ و چلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو بارلی او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه کردجنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي دوړې شوې، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ، کولۍ آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اروګي وي هر سړی فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اورول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هر خوړکې پنډ وونن له د برو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو و به سوربده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنډې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې ځانګړې او غونډ اړولي وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه مني - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړې. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبینۍ کړې وه او د افغانانو غور او ورمقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او د بري تر درشل هد وره سیدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته و نبودل ډېرې ځکې وبینې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدنې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمانونه تر وسیدل

فضا تور او دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اورېښاران او د ګولیو ږغ
اورېده، په سترګو کې او ښکې وچې وې خوږېږي ښېدلی - سر ونه ستي کېدل -
سينې غلبیل کېدلې - هدونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وېښي وې - اور ونه وو - لوګي وو او د بارودو سوځنده بوی. نن هره خبره
او هر تصور د قربانۍ وو، د جنګ وو، د ډغرې وو، د شهادت وو، د برېد وو، د یرغل وو، د
بم وو، د ټانک او توپ وو، د زخم وو او د تېر او پیر هس.

له کومې پرته، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزې شوې هلته
به بیا اور بل وو - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به وو - هلته به بیا نه بوټي
پاتې وو، نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور او رشو، لمبه به شو، لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال وو چې تر دغو بمبارونو او ګولۍ باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور و دان - هر یوه دا فکر کاوه او هم دا یې انګېرله
چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلۍ او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوز خواب مرګ، د هر سنګر انجام په اورستي کېدل او د وېر
لړ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ونو ږې هم همدا ور چلېدې او هدا یې
ژبغراند ه لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وو او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وو.
هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلاري سر ښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې را د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو توپونو په ټوپ خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه،
دراندہ او دادمن قدمونه او چټول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په
لاراچولی وي - دا سې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل وو - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او بو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوهغوی خپل ارمان ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر ستر که سمه نه ښکارېده - د بارو دو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا داورېباران او د ګولیو ږنې
اورېده په سترګو کې او ښکې وې چې وې خوږيني ښهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه بادېدلې اولمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او دژوند هستي لاندې کوله.

نن ویني وې - اوروونه وو - لوګي و او د بارو دو سوځنده بوی. نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برېد و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرښې، له کومې دبرې او له کوم لورې به چې د ټوپک د ږشو هلته
به بیا او ربل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و - هلته به بیا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شوله سوځي
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږنې او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ ـ د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د ډېر
لین مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېڅو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ږبې هم همدا ور چلېدې او همداسې
ږبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مېو مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې را د بخوا بله لار، بله اسرم، بل لوری او کوم در نه لیده -
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، دوی هتوبیو نې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
دراندہ او حامرمن قدمونه اوچتول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په
لاړا چولی وي - دا سې تجارت چې ځانونه یې سکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم ولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتیرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر ته چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلي ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ګلمبې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ور پېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلا بېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوښتنه کړې وه، داسې لکه چې قدرت په خپل لاس را نتول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د دوی په دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرې یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لور بینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او ښی له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار له څه مهاله ونښت. الوتکو د وسپنو او اورباران
پیلاوه او ټانکونو، د ګولیو ژلی، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سوړلو کې. کرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
دبرو پرمخ چې یا وېدل خو خدای دلاري دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګومنه له ماتې نا اېسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې پر تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکی هیولا ورته غاغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو نور لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لېواله وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې د رېې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. د راکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې بایې بېرته کړې. بیل یې
خلاص کړ او په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وروستی کرخود دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک خبرې چالانې وې. د سرو پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبرې ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپي یې ور تر شرح کړه چې ماښام نېژدې کېدونکی دی او که یو ځل بیا ځپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راو یوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زمونږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شګو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زمونږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوري [illegible] ته نژدې کېدونکي یو..."
دا کاغذ ونه یې له [illegible] سره دیوه نږېدلي کمربه

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سرښندنې یاد چې له یوې غۍ په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر یادچې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو روډ یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلی ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
زړلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه وړ په دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستړې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لما ځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اوربارانو
پیلاوړ اوټانکونو، د کولیو ږلۍ، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړو لوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
ډبرو پرخچې یا وېدلی خو د خدای دلاره دغه قهرمان سرښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تتر
کې سړه شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکي هیولا ورته ځانغ خپلې دارې را یستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو تر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د همغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین و چې دري
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې پاپې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړ او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سړ پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورشرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب ځنه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ... تر هغو بوټو او شکو لاندې ... کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو ...»
دا کاغذونه یې له خپل ... سره دیوه نرهېدلی کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

چولر کې کېښودل. تابه ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی وېښ شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هېڅ کوم ځای څخه هېڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د ماز یگر وروستۍ شېبې وې دوه نوي الوتکې راوبسېدې. په نوي بنه او خونړۍ الوت. په دغه سنگر یې درې ځلو دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر دوزې کوار بدلې.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داو سپینو توټو ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کو نالې ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرد کو انبارونه پراته وو. تر اوسه هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پر د ډېرو او کانو څپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس د دغه ویاړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

ډېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library